

Mina i safareig de can Pongem

La Palma de Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Emplaçament A 80 metres al sud-est de can Pongem, sota de la font de Santa Margarida.
Alçada: 120

Coordenades:

Latitud: 41.41212
Longitud: 1.97447
UTM Est (X): 414290
UTM Nord (Y): 4585015

Classificació

Número de fitxa 08905 - 89
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: 4252501DF1845S

Fitxes associades:

[Can Pongem](#)

Autoria de la fitxa Xavier Esteve Gràcia
Data de registre de la fitxa: dt., 03/04/2012 - 02:00

Descripció

Surgència natural situada en una zona amb un desnivell natural, unes desenes de metres més avall de la font de Santa Margarida. La mina queda recollida dins una construcció d'obra a la que s'accedeix per una porta metàl·lica. Davant d'aquesta hi ha una plataforma amb planta de tronc de conus, amb una banqueta d'obra adossada a les parets perimetrals. El mur de la construcció de la mina era coronat originalment en forma d'arc rebaixat, però sembla que recentment ha estat aixecat per tal de fer un acabament més regular sobre el que ara s'hi recolzen unes bigues de fusta per sustentar una coberta vegetal per fer ombra.

Davant de la mina hi ha un gran safareig tancat per una tanca de tela metàl·lica. Un canal de maons uneix la mina i el safareig.

En un cartell hi diu "Aigua no potable".

Història

Les dades de qualitat i de quantitat de les aigües subterrànies del municipi són pràcticament inexistent. Hi ha dos aqüífers: un, vinculat a la llera de la riera de Rafamans, i l'altre, un aqüífer calcari lliure, constituït per una capa de calcàries i dolomies del Muschelkalk inferior, d'uns 70 m de gruix. Aquest darrer aflora a tots dos vessants muntanyosos del municipi. La capa calcària que el forma està intercalada entre una capa impermeable d'argiles i gresos del Buntsandstein (a sota) i una de gresos i argiles vermelles del Muschelkalk mitjà (a sobre). Es tracta de materials triàsics. Recobrint-los, al fons de les valls i al peu dels desnivells, hi ha una capa de llims, sorres i argiles del Quaternari. El material calcari que forma l'aqüífer lliure és molt permeable i té tendència a la carstificació. Aflora a tots dos vessants de la riera de Rafamans; al vessant solell constitueix les cingleres de Pallejà, molt espectaculars. s'alimenta per infiltració de l'aigua de pluja i descarrega per petites surgències i fonts.

Dues de les fonts de descàrrega de l'aqüífer calcari es van estudiar l'any 1988: la de Sta. Rita i la de Can Ponçgem (Diputació de Barcelona, 1988). Es volia valorar el possible efecte dels abocaments d'aigües residuals que produïa a la urbanització Fontpineda, del municipi veí de Pallejà. No es va detectar afecció però es va advertir de la possibilitat que, en anys secs, la infiltració d'aigües residuals pogués perjudicar la qualitat de totes les fonts que hi ha a la zona de contacte del material calcari i la base impermeable.

Actualment, però, les cases de Fontpineda ja estan connectades a la xarxa de clavegueram i no es preveu que hi hagi infiltracions. l'any 1998 es va sol·licitar l'anàlisi d'una altra font, la del Marge, al vessant nord, que es va caracteritzar de "no potable".

Bibliografia

AAVV (1988): Estudi de dues fonts situades a la Palma de Cervelló. Barcelona: Diputació de Barcelona Inèdit.

